

قیمتی ۵۰ دینار
آبونه الملیک ۱۲۰ ریال
آبونه ۶۰
آبونه ۳۰

آذربایجان

بو روزنامه آذربایجان دموقرات فرقه سینین اورغالیدر

محریر:
فتحی خشتکی
مدیر:
اداره نین محلی ستارخان خلیفانی

طیاره میداندا آذربایجان نماینده لورینین رئیس آقای پیشه‌وری نطق ایدهر کن

بیز آزاد بهیجری آلدیغیمیز کیم، حافظ ایده جهیت...
بیز بوتون ایران ملتیم ایچون آزادلیق طباب ایدیریک!
هلمو آزاد اولوب و آزاد باشمالیدر...

قهرمان قیزیل اوردویا

عشق اولسون!

قیزیل اوردو اوزون بیر صحت آذربایجاندا توفیق ایتمیکدن صوراً دونن قهریزی تخلصه ایندی، قیزیل اوردو نوز اقامت مدتیله له تکجه آذربایجان خلقینین یوره گینده، بوتون ایران خلقینین کوللوند، اونودوماز شیرین خاطرهلر قویمشدر. اولارین رفتار و حرکتلری مدلی برتریه لنین یوکسک سوبه سیندن ان عالی بیر نمونه و عین زماندا ییزیم ایچون بو یوکسک سوبه سر عشق اولموشدر.

بیز شوروی نولکلرینین ملت لری ایله یاخیندا تائیش اولدیقدان صوراً نه تکجه کنجیش دوره ده اولارین باره سینده اولان تبلیغ لری بالان اولدیغینی دوشوندیک بلکه شوروی خلقلرینین اجتماعی تریه سی و اولارین هر انک تکینین طرز افکری ایله تائیش اولاراق اولارین دوغر وداندا قهرمان و خلاصکار بیر اوردو اولدوغینی حس ایتمیک... بوتون اروپایی فاشیزمین تهلیکه سیندن خلاص ایندن قیزیل اوردو، ییزیم تاریخ مزده ده گور. کمالی بیر شکر دونلخالیدر. چونکه ۲۰ ایل ایلار دن صوراً ۲۰ ایل استبداد و دیکتاتور لیکدن صوراً اولارین ایدانا سمدک لیک لری ایله ایران اوزورونده اندیک یوکسک دموقراتیک حریاتلار یارانیب و آذربایجان ایسه نوز آزادلیغینی الهه ایتمیشدر.

ایندی کیم، بیزی بوتون دنیادهن کناردا ساخلا بپ ملتین و ملتین له اولدیغینی دوشونمک امکان و نرمدیلر.

استعماری دولتلرین سیاستی ایجاب ایدیردی که بیز گوندن سونه افر و نادانلیق و عام سیزلیک دریاسینده غرق اولاراق نوز ملر دهوریمیزی ایشردک. بیز شوروی ملت لری ایله یاخیندا یا ناشدیلقدان صوراً نوز تاریخیمیزین، نوز ملی آداب و رسو- مییمیزین له اولدیغینی دوشوندیک، ایندی ایران اوزورونده بو یوکسک بر دموقراسی نهضتی یارانعقدان سونا آذربایجان، ملت اورتق هر زادی دوشونمیشدر، نوز تاریخی، دیلم، و ادبیاتی و ملی خصوصیات ایله تائیش اولموشدر.

بالاخره ایندیک ای ان خلقی و خصوصیه آذربایجان خلقی نوز وارلیغین ایجاب و بو وارلیغین نیت اشک ایتمک ایسه بیز، بو عاطفه و حس یالیز قیزیل اوردو اون بور ایگلمه سی اترنده خلقیمیزده یارانیلمیشدر. خلقیمیز بو یوکسک بر و اولان سوره ایندی که، قیزیل اوردو، بورادا نوز سیر اوردو بیلیمپردی، اونو نوز دوستی کیمی قارشیلایردی.

بو محبت و بو صمیمیت دونن قیزیل اوردو حصه لری قهریزی ترک ایدهر که اهالی طرفیندن چوق آیدین بیر شکلده اظهار ایندی.

میلرجه، ساییز، حساس انانلاری، خیابانلاردا دوروب سورولتولی آقیشار و سول دست لری اولارای مشاهد ایتمه لری خلقیمیزده اولان محبت و قدر دانانقدان حائل بیر نمونه در.

دونن تیریز اهالیس، درین تاترلر ایله خلاصکار قیزیل اوردو دن آیریلدیلا، اما میلرجه کولور، لغدن آتیش ده یقولار اولارای مشاهد ایدیری، خلقیمیز اولارای سوز یانلاری ایله، سول دست لری ایله، یادگارلیق اولارای محضر هدیه لر ایله ولا سالدیلار.

قیزیل اوردو آزادلیق اوردوسی در، او بوتون دنیایی فاشیزم دن، حلال حکومت لرین ملت یازیمین خلاص ایدهر که اولارای آزادلیق، علم و مملکت و نردی، ملتاری، اسارت زنجیرلری، قیریب هلموشین درین حرمتلرین قازانیلمیشدر...

قهرمان قیزیل اوردویا عشق اولسون! باشاسین بوتون دنیا آزادلیخواه لارین دای سرگرمسی و شوروی نولکلرینین قهرمانی : زمر البسوس استالین!

آنا دیلمیزین

هله مین ایلیق تاریخی انکار ایدهنلرین رسمی تصدیقی

ایران معارف وزارتین ۱۳۱۳ ده تهران دارالفنونی معام لریندن آئی دیم ازمانه، تنوعه مدسه لرینده تدریس اولموشد ایچون یازدیردی، مین زماندا ایران معارف وزیرلیگی و عالی معارف شوراسی طرفیندن ده ۲۳۱۵ و ۲۳۱۶ نمرده رسماً تصدیق اولونمیش «منتخبات ادبیات فارسی» آندیک کتایدا یازدی که تقریباً ۱۹۳۰ ایل بوندان قاناق ناصر خسرو علوی (مرو) دن آذربایجانیا (تبریز) ساحت ایدهر، تیریز شاعری اطراف ایله گوردور، اطرافین فارسی دیلینی یاخش دانیشا یلمه دیگنی آیدنجا سینا قید ایدی.

بو، بونی آندیرر که آفر باجانبین دای بوغول استیلانیدن ایکی یوز ایل اول سنی تقریباً سن ایل بوندان قاناق یله بو، ایندی دانیشیمیز سوخ قدم و حشرین آنا دیلمیز ایدی، سحر سوزمه گنده ییزیم دیلمیزی سوغولا نسبت و برکت ییزی استعمار اشک دن نوتری جیا ساجاسنا حقیقی و تاریخی دانس بالان اوبده رمالار سوله مکدن باغلا بیر عی دگلدور.

او، «منتخبات ادبیات فارسی» سن ۱۷۸ نجی صفحه سینده : «سفرنامه ناصر خسرو» دن نقل ایدهر که : «یله دیر او مین الدین ناصر من خسرو قیادیاتی الیروزی کیمین ایشیم گاندیک ایدی - ملت امولایی یازماندا دولت ایشرنه نامور و مشغول ایدی، بو آتیش نطقلر سوبه دیلر

اوردو دا وار، اوردو دا وار!

«شیندن کی بود مانند دهن» مثلا قیزیل اوردو ماره سینده رضاخان اصول اداره سی مین چور فته آمیز سوزلر نشر ایدی، همین اوردو نی غارتگر، استقلاسیز، بیر لنگر متالنده قلعه برمیشتی. عورولر حینده عکس تبلیغات ایله بیر درجه به چاتمیشدر، کتله اهالی حقیقتاً قیزیل اوردو دن خوف ایدیردی.

انا دورت ایل مدتیله ییزه آیدین اولدی که، قیزیل اوردو دنیا نین ان مدنی، منظم، قهرمان و دوگوشکن سیر اوردو میدر.

قیزیل اوردو نین جبهه لر ده گورتردیگی رشادت بو موضوعدان کنار اولدیقدان بیز اوندان سرف نظر ایدیریک.

بیز فقط بورا سینی قید ایتمک ایسه بیریک که، قیزیل اوردو قسملری آذربایجاندا اولدیقلاری مدته اهالی اله مهربان رفتار ایله ب هر یاقدن اهالیین احتیاجاتی تائین اشک، کومک گوسترمک، بیر آداما اذیت، آزار ایتمه مک ایله مشهور اولمیشدر.

بلکه ده بو جهت سیر اولدر نظر چاتیبیدی. لاکن ایراندا اولان دیگر اوردو لارین حرکتلر- پتی در خاطر ایدرکن قیزیل عسکر و عوروی ایشراشین گوزل رفت دی گلب انسانین مظلومانه عورور هیچ مسکن دگل که آدام بو گوزل خصملری قید ایتمسین. اگر مین ایران مطبوعاتین صحیفه صحیفه وره ییب، قیزیل اوردو- دان باشقا دیگر نطق اوردو لار- نین هر کونگی ایچون ایدن ماله جیمی سنجی صفحه

عزت خیرلری
اگر ده بو یوکسک میثاق
مرکزی فومته اوزی آذربای-
جان روزنامه سی ۲۵۲۳۱۱ ده
صبح ساعت آتشی دان ۱- مای
پارسی مناسبتله ۲۴ رار ۲۵۱۱- تار-
یخینده ولایتیمیز فرقه تشکیلاتلاری
دوروت اولونمیش فرقه تشکیلاتلاری
عمومیتله نوز شمار و یارالاری ایله
عهرین اطرافیندن داخلینه وارد
اولارکن، فرقه تشکیلاتین نرئوندن
همین خط سیرلری ایله مشهور
تاریخی شیخ عسارتینین مظلومانه
آزاد باغلا یوزسین عهرن اشقرل
کوله منظم و منطقی میثاق
تشکیل اولوندی و ۱۸ نفر هر
سندن جیشی اندیلر. مخصوصاً
ولایی کیمین مسئولی قدری،
۱- مای پارسی مناسبتله، بو-
یوکسک میثاقن نه قدر بو یوکسک
تاریخی عفتنی اولدیقا درصحت
ایدهرک میثاق خلقین بو یوکسک روح
بو سکتلیگیه و خصوصاً کندی-
ارین گورولتولی آقبش و سوبیج
حسری اچینده خانه تاپدی.

اوردو داور، اوردو داور اول سلمدن شه

لری اوخداق، شه لردن، شه... سالیق جوق هر شه سالیق... شین گوتن گون اورتا زمانه کوجه... ده ش نفر اراشینی گولله له بیست... نولدر دسکاری حقیقده روزنامه لر... ده مهم مقاله مازلمشده... مقوللارین شکلری چکیلمشده... شیراز، اصفهان، زرد و دیگر... جنوب شهر لرنده استاق مستمن... مالین و ایشا سننی گوتوروب گیدن... متفق سالدانلاری سوخ اولمشده... آصفهان و انگلس امر و... سالدانلارین کوجه لره آرواد و... فیزارا ساتقاسی، تمهین اشته... سی میر زمانلار عادی بییر حال... اولمشده... حنی اراشی فادیلارین تامو... سته تجاوز ایدلمه سی حادثه لری... ده یلاسیز دادو...

صمد صباحی

آقا کریمخان

اردیلی قومده ایلی... ملی دولتیزمین تشکیل... سی خلقیزمین مدنی و اینجه... صنعت هلمینده چوچک دوتوهرلنه... سب اولموشدو... اوزون ایلر ملی مدنیت و... اشعه صنعتی حضرت قالمیش آذر... باجانی جوان و استمدادلی هنر... برودلری ملی دولتیزمین یاراندی... اسکالار ساهه سینده نوز استمداد... لاری سرور و بربر لر... اینجه... صنعت جیمینین تشکیل تاپیاسی... موسیقی ساهه سینده لیقنلی جوان... لاری موجود اولدوغینی نامش... اشدیریر... آذربایجاندا دولت... تیاتروسین مازناسی تهریزد... استمدادلی آرتیزترین موجود... اولدوغونی خلقیز قارصیندا... نامش اشدیردی... خلقیزین ایدیرینده اولان... استمدادلی قولری بالذیر بو ایکی... «بوک مدنی» موسسه ده تریبه ایدب... اولارین یارادیلندن استاده... ایشنگه کمالینک اولماز... یونا گورمه آذربایجاندا موسیقی... و تیاترو صنعتی علاقمند اولان جوان... قولر مین تشکیلاتلارین اطرافینا... توپلاراق نوز یارادیلارینا... تکامل ورمک اجون موسیقی و... درام درنگری تشکیل ویرمکده... بوپوز و جدی فداکارلار گوتور... دیلر... هنی ثبوت ایشنگه اجون... ییر ایکی ایل «ندان» فایق بو تون... آذربایجاندا آنجق تهریزد لسانی... ییر تاترو صنعتی اولدوغی... حاله ایدی... آذربایجانین آن لوزاق... کدلرینده شه درام درنگرین... موجودتینی فید ایشنگه کمال ایدر... آذربایجان دولت تیاتروسی اطراف... هنر و کدلرده خصصا تهریزد... گوتن گنه تشکیل ایدلمکده... اولان درنگری نوز حاهسی آلتنا... آلیب اولار هر جور کمک ایشنگ... و طیفه سی قارصیندا قورموشدور... لر آرزولاریق...

سوودت خلقین

بیزه ویردیگی مدنی... تاریخ بوی برچوخ اوردو... حقیقده لوخوبو باشمشک کونولا... دن هج برسی خاطره آدینه... آذربایجان اولادین فایده چرخه... دن باقارلری برافمشلار... تالایق نولوم و خلیفه بزه فلاحتک... توره دب گمشلر... ۱۳۲۰ نجی ایلدن بری ده برجه... اوردو گورده لکه، بونون اجون... نه تاریخه راجعت ایشنگ و نه ده... باقاسندان ایشنگه احتیاجی ولردو... تمام آذربایجان خلقی برغر کیمی... یونا عاهد اولایلرکی بو اوردو... ایدیرینده ان نجیب سفینه مالک... اولوب، بریهلی انتظامی بر اوردو... وارسا، اودا هر قلمنده سعادت... ساچان قیزیل اوردو در... بو اوردو... بیزم حانیزیم، مالیزیم، ناموس... میزی بیرنجی آداملارین نه لکه... سندن خلاص ایدب بو مدتره... آذربایجاندا باش ویرمه ییله چک... تاتق فریقلار یول ورمه ییشلر... بوندان باقا محاربه نین قرغین... چاییندا بوغدا - قند - پارچا و باقا... شیلر ایله خلقیزین احتیاجی تاین... ایشلر... قیزیل اوردو ابرانه گلرکن... خلق تصور ایدیردی که گنجیش تراز... روسیه مین قوهونی کیمی خلقین... قرلاری، آرواد لاری اولسردن... چکیب آذربایق و قتل و غارت... ایدمکده... فقط دوشونسکلرین... عکسه گوردر قیزیل اوردو هر... ده - داخل ولایه نلسر انا لیس... لارا یول ویر... قند - پارچا و باقا... و خلقی خوش - لی و محبت ایدینه... باقا بر اوردو و یا شیلر اهلای... طرفدن ده برین خاتمه و فریا... دولهتلاری قیزیل اوردو غرلری... بر کاره چکیب جرکین عملرینه... گورمه ملامت ایدیریشلر... قیزیل... اوردو نین سو عالیجه لده سی... آذربایجان خلقی هیچ وقت اولودا... ییشلرک که ایلر بوی درد لرته... درمان تاپا یلمه یین خلقیزه... معالجه ایشنگه اولاری تهدید ایدن... ان آغیر و دعتالی خسته لکرین... نه لکه میندن خلاص ایشلر... سو مظفر اوردو بوتون دنیا خلقی... آنا دیلمیزین هله... مین ایللیق تاریخی انکار... اول سلمدن شه... اوستاد عالی نسی آدیندا بر احق... عالمیه تایش اولدوم، اونون حقیقده... ییر بو بوک شرخ و تفصل یازدیغان... سه نرا ایدمه نوز سارفتین شرحه... ییله دوام ایدیر: ۲۰ - ۳۸... هجری ده تهریز شهرته تیشده... بوگون شهر آیش (۵) ایدی... تهریز آذربایجان شهر لرنین برسی... در - چوخ آباد بر شهر... لوشهرین اینی - بویینی قند ایله... اولموشدوم تهریز بویینی قند ایله... برسی ۱۴۰۰ ایدم ایدی - حلیفه... ده آذربایجان پادشاهنی ییله آد... لاندیردیلار: الامیر الاجل - سرفا - وله... و عرف المله ابو منصور و هردان... این محمد مولا امیر الموشن... منه نقل ایلدیکنرته گورمه... هجرتین ۳۳۴ نجی ایلی ریح... اولون ۱۷ سینده، بو شهرده گورمه... وقتی بو بوک ییر زلرله ولوه گویب... شهرین بعضی قسمتینی خراب ایدیددی... ایله بعضی قسمتینه صده وارد اولما... مشیدی - بو زلردن ۳۰ مین آدم... خرابلر آریلیندا قالمی حلاک...

سوادسیز لیکلا مبارزه

هر بیر خلقین سعادتین اونون... معارفیه علاقه داردا... بیر نولکه نین معارف گونشی... سواد سبزلق بولولاری ایله تورنو... لموش اولار سا اولو لکه تمدن دن... بهره سبز اولار... سوادسیز لیکلا مبارزه ایشنگ هر... بیر ترمی سه وون خلقین مقدس... وظیفه سیدر... ملی حکومتیز آذربایجان هر... چوره ترمی و خلقیزین هر بیر... احتیاجین رفع ایشنگه بر ابر خلقیز... نین معارف ساهه سینده موافقته قند... گوتورمه سینده امکان ویرمشدین... ایلر بوی سواد سبزلق... آد یازماق باحارمان کندلی و... قلمه لریمیز بوگون هومه نوز آنا... دیلرینده درس اوخو بولور و ده... بوخدر که گله چکنه وطنیزین... ایدر لری گیتمه سینده موافقتلر اشته... ایدمکده... ملی دولتیزین آز بیر مدت... سینده معارف اولدو که تهریزده... مکتب ییلا ایشنگه ج... ایتلار برسی... منزل بوجا ایشنگه و غیرت شکرده... ذلتله درس اوخوماقدان هورتا سدن... و معارفین ترمی ایشنگه... چالیش فریقلار... یاراتدی و بونا نلادا سواد سبزلقا... قارشی مبارزه یارادی ایددی شک بوخدر... که خلقیز گله چکنه معارف لایق... چونکه باخش ییلمک لازم... شه ترمی ایشنگه و خاره دوغو... ایدر لری گیتمکده معارف ملاحجه... (قلم) بو بوک دول اولینر... سوودت آذربایجاندا ۲۱ ایل... ایدیرینده خلقین بو بوک... وتنه ترمی به نالی اولماسی او شو... لکه ده معارف گوتیشین ایشنگ... اولمایدانیدی... بوگون سوودت نولکه سینده... مکتبیزین ساهه معارف ایدلمز ده... ده آرتیب و سعادت قیسی هامو... نین اوزنه آجاب... بیزم دولتیزده بولاری نظر... ده ده توت و معارف ساهه سینده... وار هومه سینده خالیشلر... ایدمه اولدماق اولار که باخین... گله چکنه وطنیز هر جهرتدن ایدر لری... گیتمکه بران معارف بیزم... بیر صوره انکشاف ایدمکده... ده دام هر طرفان رهانی... مرا ایشکنجن چان غار ناند... که انکشان حواتن مویشتی... ییر بیزم تهریز لاریجا شعر یازان... بیر لیب فارسی جا اشدی عیسا... بیزم کیمی باخش داینا یلمو... ایدم - چونکه باخانی دیلی انسان... نوز معطینده تحصیل ایدب... علی استفاده لر ایشنگ اولار اما... ایدمه داینا یلمو... اونا گورمه اطراف تهریزده... رسی دیلی تحصیل ایددی اجون... باخش داینا ییلمه دیگینی ناصر... خسرو یازیر - پس اوزمان اطرافین... دلمز نین فارسی دان باقا بر... دل اولماسینی ناصر خسرو تصدق... ایدر - ایله ایله قلمزین دیلی... اشدی کیم دیلمیزدن باقا حاسی... دل اول بیلر؟ دیک سین... ایل بوندان قاناق آذربایجان دیلی... نین موجود اولماسینی ناصر خسرو... یازیر و اونون یازدیغی دا ایران... معارف و زریقکی رسی سورنده... تصدق ایدب و بوتون متوسطه... مدرسه لرنده لوخونلارینا امر صاف... ایدر - بیزم ایدمکی آنا دیلمیز... موغول دیلی اولماسی چه بر... قدیم دل اولدیندا دایر اولدیندا دایر... داسکام و مین ایل بوندان باقا موجود... می؟ مین ایل بوندان باقا موجود... اولان شیرین آنا دیلمیز یقین او... تارخیندن مین ایلرجه و بلکه ده... داها دا چوخ اول اولدوغینی کیم... انکار ایدمیلر؟ رضا آذری

من وطن قربانی یم دوز گوندر

عنوانم منیم!
عشق جاناندور ازلدن دین و ایمانیم منیم
ایمانلاب معنوه یین میلله ییمانیم منیم
قس تک ایللر بویو چوللرده مسکن قیلشام
آغلادب حیوانلاری یانفین لی افغانیم منیم
جانم شام معشوقیمه وصلینده به به دلخوشام
قورقاراب ایدنی داها ایام هجرانیم منیم
نوز حقیقی سهو گیلیمدر شالمی آذربایجان
عالم ایچره یوخدور اولدان باشقا جانانیم منیم
عزیملر شوکتلر، اختاریم، شهرتیم
اوز آلمدور اوغرولا قربانلی بو جانیم منیم
من دوباره دو میرم ذلتنه قالمون سهو گیلیم
ایلمز عاری قبول اولمده وجدالمیم منیم
قویارام یرده رفیقی یوردوما قویسون قندم
چوخ متین دور الله کی حرمتلی فرمائیم منیم
بومنیم در سیدر اولمک واردی دولمک یوخدور یوخ
من وطن قربانی یم دوز گوندر عنوانیم منیم
قوی بوتون دلیابونی باسن که اولم قویه رام
یرده اولسون باقوشا مسکن گلمتایم منیم
معتزم ناموسی حافظ ایلم شیرتله من
تا قالمیجا بیزجه قلمره جسمه قائم منیم
ایلمزیم یکر سلا حلالیش ایشنگ بایک کیمی
هر یرین گورجک دوشر یانیمه ایلخانیم منیم
شوقیله میتمش امینی میهن اوغروندا کن
خنجریم الله قلمدور سینه قلمانیم منیم
سراب - س - امینی

آذربایجان مطبوعه سی

اعلان
بیر دفعه طابعه سکر آچیلان
نومبر ۱۹۱۱ هجری قمری
تایپ آذربایجان روزنامه اداره سینده
نومبر ۵۰ تومین انعام آلتین
شالامرضا اصحاب لوروزی